

DE VERKIEZING VAN DE TOEKOMST

10 essays van scholieren

Voorwoord

100 jaar algemeen kiesrecht. Reden voor een feestje?

Ons kiesstelsel is geen rustig bezit, zo zei de voorzitter van de Kiesraad, Jan Kees Wiebenga, enige tijd geleden. Het is voortdurend in beweging. Na iedere verkiezing wordt er wel weer door iemand gepleit voor aanpassing van de Kieswet en het Kiesbesluit. Vaak zijn het kleine, meer technische, punten die ter verbetering naar voren worden gebracht, maar soms gaat het ook om meer ingrijpende zaken. Wordt het niet eens tijd dat we weer elektronisch gaan stemmen? En dat handmatig tellen, is dat nog wel van deze tijd? Zijn er niet te veel partijen in het parlement? Moet er niet een kiesdrempel komen? Moet afsplitsing van fracties niet worden tegengegaan? De Kiesraad staat middenin dit spanningsveld en het leek hem handig en verstandig om hierover eens het oordeel van een nog komende generatie kiezers te peilen. Hoe moet het kiesrecht van de toekomst er volgens hen uitzien? Het resultaat hiervan treft u bijgaand aan. De aangedragen ideeën zijn deels verrassend en vernieuwend. Zij dwingen tot nadenken en dat is precies wat de Kiesraad voor ogen stond toen hij besloot tot het uitschrijven van de essaywedstrijd. Ik wens u veel leesplezier toe!

*Melle Bakker,
secretaris-directeur Kiesraad*

Inhoud

voorwoord	3
inleiding	4
Laura den Hartog	7
Indy van de Wetering	9
Teije Onstein	13
Amber Verhagen	15
Loek van de Camp	17
Joes van de Wijngaard	20
Anne Sohier	22
Najlaâ Azdad	24
Wieke van Heteren	26
Rina Engel	29
colofon	

Inleiding

Wat je verder ook van kiesstelsels kunt denken, vrije verkiezingen zijn onbetwist een belangrijke graadmeter voor democratie. Machthebbers met autocratische neigingen begrijpen dat uitstekend als ze verkiezingen proberen te manipuleren, bijvoorbeeld door mogelijke opposenten de mond te snoeren of door de persvrijheid in te perken waardoor oppositiepartijen minder gehoord worden. Nederland kent een stevige democratie, wettelijk verankerd en met brede steun in de samenleving. Het algemeen kiesrecht is van deze democratie een hoeksteen. Dat in Nederland honderd jaar geleden het kiesrecht algemeen werd, is een viering meer dan waard.

Als onderdeel van deze viering schreef de Kiesraad een prijsvraag uit. Jonge mensen (scholieren van de klassen 4, 5 en 6 van de middelbare school) werden uitgedaagd hun visie te geven op de manier waarop we in Nederland verkiezingen houden. Moet het beter? Kan het anders? De deelnemers hebben zich niet onbetuigd gelaten. Zonder zich te bekommeren om bestaande wetten of om praktische bezwaren hebben ze hun creativiteit alle ruimte gegeven.

Een jury bestaande uit Trudy Blokdijk (vice-voorzitter Kiesraad), Kristof Jacobs (universitair docent politicologie Radboud Universiteit Nijmegen) en Kars Veling (voormalig directeur ProDemos) beoordeelde de 135 inzendingen en koos de winnaars van de eerste, tweede en derde prijs. De jury selecteerde ook de beste tien essays die in deze uitgave zijn gebundeld.

De inrichting van verkiezingen heeft uiteraard altijd voor debat gezorgd, ook al ver voordat het kiesrecht algemeen werd. De aard van de discussies veranderde in de loop van de tijd. Lange tijd werd over verkiezingen vooral gesproken in termen van de kwaliteit van het bestuur. Vooral bezorgd natuurlijk. De inbreng van teveel 'gewone' mensen zou wel eens negatief kunnen uitpakken. In de loop van de twintigste eeuw werd het recht om te kiezen steeds meer als een grondrecht beschouwd, wat zijn neerslag kreeg in internationale verdragen en in de Neder-

landse Grondwet. De vanzelfsprekendheid van het algemeen kiesrecht als fundamenteel mensenrecht lijkt in onze tijd echter aan slijtage onderhevig te zijn. Onvrede over politiek en overheid roept weer oude vragen op over de uitkomst van onze manier van democratisch kiezen. Leidt het algemeen kiesrecht wel altijd tot het meest deskundige en effectieve bestuur? In de ingezonden essays zijn beide trends terug te vinden.

Nogal wat inzenders hebben zorgen over de kwaliteit van het openbaar bestuur. Zij zoeken in hun essays meer garanties voor meer verstandige kiezers. Scholing kan helpen, bijvoorbeeld in het onderwijs. Of verplicht gebruik van kieshulpen. Je zou het slagen voor een examen of een quiz voorwaarde kunnen maken om te mogen stemmen. Iemand bepleit zelfs invloed van iemands IQ op het gewicht van zijn stem. Door meerdere inzenders wordt ook gezocht naar manieren waardoor we meer deskundige en eerlijkere kandidaten krijgen. De invloed van partijen kleiner maken? Zou een leugendetector kunnen helpen? We zouden volgens een inzender de gebruikelijke verkiezingen ook kunnen vervangen door een competitie zoals we die kennen van de Champions League. Een andere inzender meent een oplossing te hebben voor het wel heel grote aantal partijen in het parlement. Na een eerste vrije stemronde, waarin kiezers hun eerste en tweede voorkeur aangeven, volgt een tweede ronde met de partijen waarvoor de meeste voorkeur is gebleken. Een andere inzender vraagt of er niet iets te verzinnen is waardoor kiezers ook hun motieven tot gelding kunnen brengen.

Er zijn ook heel wat inzenders die kiezen voor de invalshoek van de zeggenschap van de burgers. Wordt die niet onnodig ingeperkt, bijvoorbeeld door bij landelijke verkiezingen mensen die geen Nederlandse nationaliteit hebben uit te sluiten? En kan de invloed van de mensen niet meer direct tot

gelding komen? Iemand pleit voor een rol van 'tribunen', die onder andere het recht hebben om referenda uit te schrijven. Meerdere inzenders pleiten voor verlaging van de leeftijdsgrens, tot veertien jaar zelfs. Ook wordt een kiesstelsel aanbevolen waarin ook afgevaardigden per district worden gekozen. Eén van de inzenders maakt zich zorgen over mensen die zich niet herkennen in een al te eenzijdig samengestelde volksvertegenwoordiging.

Opvallend is dat in de ingestuurde essays de social media weinig aandacht krijgen, evenmin als de massamedia trouwens. Meer gebruik van IT bij verkiezingen of referenda lijkt sommigen wel een goed idee. Een enkeling toont zich een wel erg overtuigde techno-optimist. Waarom zouden de opvattingen van kiezers niet als big data kunnen worden verzameld, bijvoorbeeld door kieshulpen, waarna slimme techniek rechtstreeks kan uitmaken welke keuze voor een politieke partij daarbij hoort. Het wordt zo de kiezer (nou ja, kiezer?) heel gemakkelijk gemaakt. Daartegenover benadrukt een andere inzender juist de verantwoordelijkheid van burgers. Waarom zouden we de opkomstplicht niet weer invoeren, wordt gevraagd. Een prima vraag.

De jonge inzenders van de essays hebben gedaan wat van hen verwacht werd. Ze denken out of the box. Ik denk dat ze de lezers van deze bundel kunnen uitdagen om dat ook te doen.

Kars Veling
voorzitter essaywedstrijd

¹ Mijn typering van de door de tijd verschillende benaderingen van het kiesrecht ontleen ik aan het artikel *Van geschiktheid naar grondrecht en weer terug?* van Ron de Jong, onderzoeker bij de Kiesraad, in *Maatschappij en Politiek*, het vakblad voor maatschappijleer (maart 2018).

PARTIJGIDS

DE WINNAAR

naam Laura den Hartog (15 jaar)
school Stedelijk gymnasium Leiden
 (5e klas)

Toekomstplannen na middelbare school?

Ik ga een tussenjaar nemen en misschien een vooropleiding aan een kunstacademie doen. Ook wil ik een baantje zoeken en reizen.

Hobby's?

Ik hou heel erg van skaten, lezen en zingen. Ik zit op scouting en vind toneelspelen erg leuk. Verder ben ik graag creatief bezig, het liefst iets met papier of schilderen.

Bucketlist?

Het is mijn droom om een keer de GR 20 in zijn geheel te lopen, een langeafstandspad dwars door Corsica.

Burgers van Helmond, vervult uw plicht!

In Helmond heerste er na de gemeenteraadsverkiezingen teleurstelling onder de gemeenteraadsleden: het opkomstpercentage was in hun gemeente een luttel 42,1% tegenover een landelijk gemiddelde van 55%. 'Het is spijtig dat zoveel mensen hun recht om te stemmen niet gebruiken', vindt burgemeester Elly

Blanksma-van den Heuvel. Nu is het opkomstpercentage in Helmond het laagste uit het hele land, maar in andere gemeentes is de opkomst vaak maar een aantal procent hoger. Meer dan de helft van de burgers lijkt het belang van hun stem niet in te zien.

Bij de Tweede Kamerverkiezingen van afgelopen jaar was de belangstelling gelukkig een stuk hoger. Toen werd een opkomstpercentage van 81,9% gehaald, bijna het dubbele van de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in Helmond. Toch is ook dit percentage zorgwekkend: dit betekent dat nog steeds bijna een vijfde van alle kiesgerechtigden, of ongeveer twee miljoen mensen, niet stemt. Dit is een enorm probleem, omdat de betrokkenheid van de burgers essentieel is voor het functioneren van onze de-

mocratie. Als de burger zijn stem niet laat horen, is het voor onze vertegenwoordigers onmogelijk om het land naar tevredenheid van iedereen te besturen. Sommigen zouden daarop wellicht antwoorden: niet stemmen, niet zeuren. Juist stemmen is echter zo belangrijk, omdat het de enige manier op inspraak voor de burger is. Deze inspraak is de essentie van onze democratie.

De maatregel die dit op kan lossen is geen nieuwe maatregel: hij was al van kracht bij alle verkiezingen in Nederland tussen 1917 en 1970. Het opkomstpercentage was in deze tijd altijd rond de 94%. Misschien voelt u hem al aankomen: de opkomstplicht. De opkomstplicht was een maatregel die de burgers verplichtte om naar een stembureau te gaan om te stemmen. Als men niet kwam, was dit strafbaar en kon er een geldboete gegeven worden. Belangrijk is hierbij om onderscheid te maken tussen opkomstplicht en stemplicht: bij opkomstplicht is er ook de mogelijkheid om blanco te stemmen, bij stemplicht niet.

Na afschaffing van de opkomstplicht op 3 maart 1970 kelderde het opkomstpercentage bij de

Tweede Kamerverkiezingen naar rond de 80%. Herinvoering van de opkomstplicht zal weer leiden tot een opkomst om trots op te zijn.

Daarnaast is het invoeren van de opkomstplicht ook een goede maatregel om actieve betrokkenheid van burgers te vergroten: als mensen verplicht zijn te stemmen, zijn ze ook verplicht om over hun keuze na te denken. Eenzelfde soort effect zien we bij de recent ingevoerde donorwet. Omdat de wet groot in het nieuws is geweest, hebben veel mensen over orgaan-donatie nagedacht en zag men ook een piek in het aantal mensen dat zijn keuze heeft geregistreerd. Met het herinvoeren van de opkomstplicht zal hetzelfde gebeuren. Meer mensen gaan nadenken over hun keuze. Hierdoor ontstaat er meer betrokkenheid bij of op zijn minst aandacht voor de verkiezingen.

Er is natuurlijk wel een reden waarom de opkomstplicht in 1970 is afgeschaft. Als tegenargument werd ten eerste aangedragen dat kiezen een individueel recht is en geen plicht. Ik ben het hier echter niet mee eens: als men de democratie goed wil laten functioneren, is stemmen een burgerplicht. Als we stemmen als een individueel recht blijven zien, ondergraven we de essentie van onze staatsvorm. Verder vond men dat er beter bewuste kiezers konden komen stemmen, dan gedwongen onverschilligen. Het was dan aan de partijen om de burger te enthousiasmeren voor stemmen. Het is

echter duidelijk dat dit de partijen niet gelukt is. Daarom ben ik niet van mening dat we de opkomstplicht nu per direct moeten invoeren zoals hij in 1970 is afgeschaft.

Met deze verplichting voor de burgers komt er ook een verplichting voor de overheid bij: betere voorlichting. De voorlichting over de standpunten van alle politieke partijen is nu ondermaats. Er is nauwelijks tot geen overzicht, er worden geen concrete plannen gepresenteerd en alle partijprogramma's lijken steeds meer op elkaar. Zo noemden bijna alle partijen in Leiden tijdens de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen 'meer groen in de stad' in hun partijprogramma. Hierdoor is het voor kiezers enorm lastig om een goede keuze te maken, want wat wil een partij nou precies? En hoe verschilt hun standpunt van andere partijen? Dit verklaart wel dat er twee miljoen mensen zijn die geen zin hebben om zich daar in te verdiepen: om een weloverwogen keuze te maken is men zich al gauw uren aan het verdiepen in de standpunten van alle verschillende partijen. Hierbij moet men zich vaak door halve boekwerken vol met vaag geneuzel over toekomstplannen heen werken.

Dit moet makkelijker. Er moet een overheidsorgaan komen dat ervoor zorgt dat bij iedere verkiezingsronde alle stemgerechtigden, tegelijkertijd met hun stempas, een Partijgids op hun mat krijgen. In deze Partijgids heeft iedere partij een beperkte en gelijke hoeveelheid ruimte om

zo concreet mogelijk aan de kiezers uit te leggen waarom ze bij deze verkiezingen nu echt op hun partij moeten stemmen. Hierbij is het wel belangrijk te benoemen dat er dus geen sprake is van censuur: deze beknopte partijprogramma's mogen precies hetzelfde bevatten als ze nu doen. Het verschil is dat de kiezer nu alle informatie, tegelijk, naast elkaar en overzichtelijk bij de hand heeft. Niks meer uren zoeken op internet naar wat 50PLUS nu eigenlijk over jeugdzorg vindt, gewoon een mooi overzicht van alle partijstandpunten in een gids die bij iedereen thuis op de mat valt.

Sinds 1970 kampen we dus met vrij matige opkomstpercentages en een enorme onverschilligheid van de kant van de burgers. De opkomstplicht moet weer worden ingevoerd en de overheid van haar kant moet voor betere voorlichting zorgen. In een democratie als de onze is het ieders burgerplicht om zich bezig te houden met het bestuur van ons land, door te stemmen op degenen die dat voor ons gaan doen. Samen kunnen de burgers en de overheid ervoor zorgen dat het hele land weer betrokken wordt bij de verkiezingen. En zeg nou zelf, we willen de burgemeester van Helmond toch niet nog een keer teleurstellen? ■

TWEEDE PLAATS

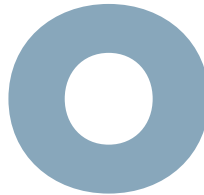
naam Indy van de Wetering (15 jaar)
school Het Hooghuis
 Mondriaan College Oss (4 Havo)

Toekomstplannen na middelbare school?
 Naar het hbo gaan.

Hobby's?
 Zwemmen en winkelen.

Bucketlist?
 Bovenaan mijn bucketlist staat naar Amerika gaan.

100 jaar kiesrecht in Nederland. Tijd voor veranderingen

ongeveer 100 jaar geleden is het stemrecht ingevoerd in Nederland. Ondanks dat de maatschappij enorm veranderd is, is het stemrecht bijna al die tijd hetzelfde gebleven. De hoogste tijd voor veranderingen. Er zijn een aantal veranderingen die er voor zouden kunnen zorgen dat de inwoners van Nederland meer betrokken worden bij de beslissingen die er genomen worden door de leiders van Nederland en minder ontevreden zijn over die beslissingen. Ook vind ik het belangrijk dat er meer mensen gaan stemmen, omdat het daardoor duidelijker wordt hoe de bevolking over bepaalde onderwerpen denkt. Hieronder heb ik een aantal veranderingen uitgewerkt.

Er zijn een aantal dingen die verbeterd kunnen worden als het om de verkiezingen gaat. Allereerst de manier van stemmen. Nu moet je om te kunnen stemmen naar een stemlokaal om daar je stem uit te brengen. De opkomst bij verkiezingen is daardoor vaak laag. Niet iedereen heeft tijd en zin om naar het stemlokaal te gaan. Bovendien

worden de stemmen met de hand geteld en daardoor is er een grotere kans op fouten. Ik zou het een goede vernieuwing vinden als je kunt stemmen door middel van je DigiD. Bijna ieder huishouden heeft een computer. Je zou

'Niet iedereen heeft tijd en zin om naar het stemlokaal te gaan'

dan thuis of op het werk in kunnen loggen en op die manier je stem uit kunnen brengen. Dit heeft als voordeel dat de kans op fouten minder groot is omdat de uitslag digitaal verwerkt kan worden. Bovendien verwacht ik dat de opkomst veel groter zal zijn, omdat je er je huis niet voor uit hoeft en op elk gewenst moment van de dag kunt stemmen.

Door de verschillende soorten media is de jeugd

van tegenwoordig vroeger volwassen. In de regering worden veel zaken behandeld die ook van belang zijn voor de jeugd. Voorbeelden hiervan zijn de invoering van het verplichte donorschap en het afschaffen van de studiefinanciering. Omdat er maar één keer in de vier jaar verkiezingen gehouden worden zijn er heel veel jongeren die niet over deze onderwerpen beslist hebben, omdat ze op dat moment nog geen 18 jaar waren.

Ik zou het een goede vernieuwing vinden als de kiesleeftijd verlaagd zou worden naar 14 jaar. Op deze manier kunnen jongeren meebeslissen over zaken die hun toekomst aangaan. Bovendien denk ik dat alles rondom politiek meer gaat spelen als je jongeren al op een eerdere leeftijd mee laat beslissen.

De personen op de kieslijsten voor de landelijke verkiezingen vormen geen afspiegeling van hoe de bevolking werkelijk is. Deze personen zijn vaak heel erg geleerd en wonen in een prachtige villawijk. Ze ervaren niet wat het grootste gedeelte van de bevolking van Nederland ervaart. Hierdoor worden er beslissingen genomen die voor onvrede zorgt bij de meerderheid van de Nederlanders.

Ik zou het een goede vernieuwing vinden als de leden van de Eerste en de Tweede Kamer een verplichte afspiegeling zouden vormen van de bevolking van Nederland. Er zouden zowel

ouderen alsook jongeren in moeten zitten, rijke en arme mensen, geschoolde en ongeschoolde mensen en autochtonen en allochtonen. Dit geeft een beter beeld van hoe Nederland eruit ziet en op die manier is de kans groot dat er ook op een andere manier tegen problemen aangekeken wordt. Een minister zou dan namelijk zowel uit zijn eigen ervaring alsook uit de ervaringen van zijn naasten kunnen spreken.

Over zaken die heel veel invloed hebben op de inwoners van ons land wordt net zo

'Personen op de kieslijsten zijn vaak geleerd en wonen in een prachtige villawijk'

gemakkelijk beslist als over zaken die helemaal niet zo belangrijk zijn. Hierdoor ontstaat er onvrede in Nederland en de inwoners voelen zich niet goed vertegenwoordigd op deze manier.

Dit zou gemakkelijk opgelost kunnen worden door het houden van veel meer referendums over belangrijke onderwerpen. Er zou vooraf onderzocht moeten worden of de bevolking een referendum zou willen. Als dit het geval

is moet de regering verplicht worden om een referendum te houden. De regering zou na het houden van een referendum verplicht moeten worden om zich aan de uitslag te houden. Op dit moment heeft de regering nog de keuze of ze zich wel of niet aan de uitslag houden. Dit leidt tot zeer veel onvrede en hierdoor zijn er ook veel mensen die niet gaan stemmen omdat ze vinden dat het toch geen zin heeft. Bij het verplicht naleven van de uitslag zouden er waarschijnlijk meer mensen zijn die gaan stemmen. Als dit in combinatie met het stemmen via je DigiD ingevoerd zou worden dan zou de uitslag ook een realistischere uitslag zijn van de inwoners van ons land.

Ik heb een aantal ideeën opgeschreven waardoor ik denk dat de onvrede in Nederland zou verminderen. Ik hoop dat de Nederlandse regering serieus naar deze ideeën kijkt en er vooral iets mee gaat doen. Ze mogen mij altijd om uitleg en advies vragen. ■

DERDE PLAATS

naam Teije Onstein (17 jaar)
school Stedelijk gymnasium Leiden
 (5e klas)

Toekomstplannen na middelbare school?

Ik wil graag Electrical Engineering aan de TU Delft studeren en waarschijnlijk ontwerper/engineer worden.

Hobby's?

Roeien en piano spelen.

Bucketlist?

Het eerste dat in mij opkwam was meedoen aan de solar race bij het Nuon Solar Team van de TU Delft.

Volkstribunen, dé oplossing uit het Romeinse Rijk?

In een democratie, in onze democratie, hoort het volk aan de macht te zijn, maar is dat nu wel zo? Hoeveel heeft het volk nou te zeggen in de twee Kamers in Den Haag? Wat kunnen wij nou als individu betekenen? In mijn ogen is de tijd van het demos kratos verzwakt en verliezen wij de grip op onze eigen maatschappij. Daarom ben ik van mening dat daar iets aan moet veranderen en dat we de oplossing uit de oudheid kunnen halen.

In het Romeinse Rijk had men twee volkstribunen die de belangen van het volk bij de senaat voorlegden. Dit zou in onze democratie nog niet eens zo'n slechte aanvulling zijn, mits het goed uitgevoerd zou worden. Met behulp van deze volkstribunen zou langzaam de stem van het volk meer door kunnen dringen in de regering. Om dit echter goed te kunnen verwezenlijken zal ik in dit essay uitleggen wat de rechten en plichten van de tribunen zouden zijn en hoe men tot volkstribuun wordt benoemd.

In principe zouden er in totaal drie volkstribunen worden gekozen, zodat die elkaar kunnen con-

trolleren en er door een oneven aantal altijd een uitkomst bij een stemming zal zijn. Deze volkstribunen staan aan het hoofd van de Kiesraad, die dan zal bestaan uit 388 leden (één afgevaardigde per gemeente). Deze mensen mogen geen lid zijn van een politieke partij, geen bevolkingsgroep voortrekken en moeten veel van de maatschappij afweten. Elke gemeente stemt zelf voor een afgevaardigde en landelijk worden er uit alle leden van de Kiesraad drie volkstribunen gekozen. De tribunen worden één keer in de vier jaar gekozen tijdens de landelijke verkiezingen en mogen slechts eenmaal tot tribuun worden verkozen. Hierdoor zullen zij niet te veel macht vergaren.

Er zullen voornamelijk twee grote taken voor de drie volksvertegenwoordigers zijn: allereerst hebben de volkstribunen altijd het recht een referendum te initiëren als zij van mening zijn dat het volk zijn stem moet laten horen bij een bepaalde kwestie. Dit kan bijvoorbeeld zijn bij een probleem dat direct invloed heeft op de bevolking of bij een stemming waarbij de uitkomst bijna fifty-fifty is. Om zo'n referendum door te voeren moet eerst in de Kiesraad om advies worden gevraagd. De leden van de Kiesraad zullen dan voornamelijk

in hun eigen gemeente inventariseren om een goed oordeel te kunnen vellen. Nadat dit advies is gegeven zullen de tribunen alledrie stemmen of dit referendum zal plaatsvinden en of het bindend dan wel niet bindend zal zijn.

De volkstribunen zullen verder ook een medium zijn om het volk zelf wetten te laten voorstellen. Zo zou iedere Nederlandse inwoner een concreet wetsvoorstel bij de Kiesraad kunnen voorleggen en kan de volkstribuun uiteindelijk bepalen of ministers dit wetsvoorstel moeten uitwerken en voorleggen aan de Tweede Kamer. Om te voorkomen dat hier misbruik van wordt gemaakt moet elke burger die een wetsvoorstel indient eerst 10.000 handtekeningen verzamelen en een goed uitgewerkt idee inleveren. Verder zou er bij een ondoordacht, onhaalbaar of onserieus voorstel een geldboete kunnen worden uitgedeeld om dit te voorkomen. Het is daarom wel van belang dat voordat men een wetsvoorstel indient er eerst bij de lokale vertegenwoordiger om advies wordt gevraagd. Hierdoor zal menig man niet worden afgeschrikt zijn stem te laten horen door het risico op een boete. Uiteindelijk zullen de volkstribunen het laatste woord hebben en kunnen altijd nog bepalen dat het voorstel niet bij de Tweede Kamer wordt voorgelegd.

De volkstribunen mogen echter niet te veel macht krijgen, aangezien de trias politica dan uit balans zou raken. Omdat de tribunen het volk

vertegenwoordigen in de regering is het volledig rechtvaardig dat het volk de tribunen controleert. Dit kunnen ze doen door ten eerste een klacht in te dienen of advies te geven aan de tribunen hoe beter zou kunnen worden gehandeld. Mochten de volksvertegenwoordigers echt niet naar dit advies luisteren, dan kan de bevolking een herverkiezing aanvragen. Dit zou kunnen worden gedaan door bijvoorbeeld 100.000 handtekeningen te verzamelen en dit weer bij de Kiesraad in te brengen.

Het volk zou aan de andere kant niet als enige de volkstribunen mogen controleren, hierdoor zouden de tribunen te manipuleerbaar kunnen worden door het volk. Als het volk namelijk ook maar een beetje ontevreden is kunnen zij de volksvertegenwoordigers erg onder druk zetten. Daarom ben ik van mening dat de Tweede Kamer ook een controlerende taak op zich moet nemen. Het parlement heeft namelijk andere belangen bij de volkstribunen dan het volk, zo wil het volk waarschijnlijk erg veel bepalen door middel van regelmatige referenda en het indienen van veel wetsvoorstellen. Het parlement wil dit aan de andere kant juist zo veel mogelijk beperken zodat zij makkelijker zouden kunnen regeren. Door de volkstribunen op deze manier te controleren zullen de belangen van beide partijen zo goed mogelijk in balans zijn: een efficiënt bestuur met een duidelijke stem van het volk.

Deze dubbelzijdige controle zal als volgt worden bewerkstelligd. Stel dat het volk 100.000 handte-

keningen heeft verzameld en een herverkiezing wil, maar het parlement juist vindt dat de tribunen goed hun eigen belangen verwezenlijken. Dan kan het parlement zelf altijd nog stemmen of deze herverkiezingen doorgaan (vice versa kan het parlement natuurlijk ook herverkiezingen aanvragen).

Als de herverkiezingen alsnog niet doorgaan moeten de volkstribunen hun handelswijze aanpassen zodat het volk tevreden blijft. Mochten er echter te vaak nieuwe verkiezingen worden aangevraagd, dan zijn de volkstribunen verplicht af te treden. Dit dient als stimulans om zo goed mogelijk rekening te houden met belangen van beide partijen, aangezien elk lid van de Kiesraad slechts één keer mag worden gekozen.

Al met al zal het volk zo weer langzaam zijn stem terugkrijgen in onze democratie en zal met dit systeem een betere balans kunnen ontstaan tussen een efficiënt bestuur en participatie van het volk. Met dit systeem zou Nederland niet alleen maar afhangen van de regering en zal het individu meer betekenis krijgen. Met behulp van dit systeem zou de Demos Kratos eindelijk weer zijn plekje kunnen opeisen in onze maatschappij! ■

naam Amber Verhagen (17 jaar)
school Het Hooghuis
 Mondriaan College Oss (4 Havo)

Toekomstplannen na middelbare school?

Ik twijfel nog tussen opleidingen, waaronder Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken.

Hobby's?

Sinds mijn 4e zit ik al bij scouting. We doen bij scouting veel dingen buiten, ook kamperen natuurlijk. Verder ga ik graag uit, vooral naar festivals, zoals: Appelpop en Dancetour.

Bucketlist?

Wat me supergaaf lijkt is een roadtrip maken, liefst door Amerika. Hier wil ik een busje huren en naar verschillende nationale parken en steden gaan, liefst samen met een vriend of vriendin.

Verandering technische snufjes in de verkiezing door de jaren heen!

Mensen vragen zich tegenwoordig steeds meer af of zij eigenlijk wel gehoord worden door de overheid. Of het nu alleen het stemmen is of wordt er daadwerkelijk ook nog iets mee gedaan en zou dit anders kunnen? Zien mensen eigenlijk wel de gevolgen van hun stemgedrag in? Ook de manier van stemmen zou anders kunnen. Vroeger en in deze tijd gaat het natuurlijk nog via pen en papier. Zou dit over 100 jaar meer digitaal kunnen of blijft dit nog altijd hetzelfde? Want in de laatste 100 jaar is er ook weinig tot niks veranderd. Dus hoe ziet de verkiezing er van de toekomst nu eigenlijk uit? Dit zijn eigenlijk allerlei vragen die meteen door mijn hoofd rondwaalden toen ik dit vraagstuk te horen kreeg.

Nu stemmen we nog altijd met potlood en papier, maar ik denk dat alles wel meer digitaal kan en dat dit ook kan gaan gebeuren in de toekomst. Daar zijn we immers nu ook al een hele tijd mee bezig. Maar of dit nou goed of slecht is, is het

volgende punt. Je kunt natuurlijk alle stemmen zo veel sneller tellen, als alles meer digitaal wordt. Mensen gaan vaak niet naar de stembus omdat ze hier geen zin in hebben (dat zou ik misschien ook wel kunnen hebben) of een andere reden natuurlijk, maar met een digitaal systeem kun je bijvoorbeeld thuisstemmen gaan invoeren en waarmaken. Zo hoef je natuurlijk niet meer van je luie stoel af en kun je lekker thuis stemmen. Door dit thuisstemmen en dus eigenlijk stemmen waar je maar wilt, zullen waarschijnlijk meer mensen gaan stemmen. Zo kunnen we een app maken speciaal voor het stemmen en met alle informatie van elke partij. Super handig natuurlijk nu iedereen voortaan toch vastgeplakt zit aan hun mobiel! Met deze app kun je de informatie nog een keer extra doorlezen voor je definitief stemt. Wat je ook met deze app kunt, is bellen, berichten sturen of zelfs facetimen met de verschillende partijleden voor extra informatie of hun mening over dingen vragen, hoe zij erover denken en zo kun je natuurlijk ook handige tips geven. Daardoor word je nog meer gehoord bij de partijen! Zo kunnen mensen meer informatie inwinnen over de verschillende partijen, en dus beter hun keuze maken. Het gebeurt namelijk ook vaak dat

mensen onbewust een keuze maken en hier later spijt van hebben. Door deze informatie worden mensen bewuster van hun keuze. Dat is natuurlijk gunstig.

Vaak stemmen mensen op een partij vanwege hun ideeën (wat natuurlijk logisch is) en wat zij beloven beter te doen of beter gaan maken in Nederland. En vaak komen partijen dit niet na. Hierin kunnen we ook technisch verbeteren. Ja dat lees je goed: technisch! Ik denk dat het slim is om ook een leugendetector in te brengen bij

'Ik denk dat het slim is een leugendetector bij verkiezingen te gebruiken'

de verkiezingen. Dus bijvoorbeeld wanneer zij vertellen waarom je op hun zou moeten stemmen, wat hun ideeën zijn en natuurlijk vertellen waarvoor zij staan. In deze voorbeelden kun je natuurlijk makkelijk liegen, of kom je dit maar half na. Hierdoor kunnen mensen zich een soort van bedrogen voelen. Door het inbrengen van een leugendetector kunnen we aanduiden wanneer iemand de waarheid spreekt. Zo kunnen leugens de wereld uitgehouden worden en kunnen

mensen weer vertrouwen krijgen in de verschillende partijen. En daardoor krijgen mensen ook geen valse hoop meer en is eigenlijk wel alles weer eerlijk in de politiek en dat is een goed en betrouwbaar beeld.

Kortom, ik denk dat in de toekomst er meer gebruik wordt gemaakt van de digitale wereld, want iedereen wordt steeds meer digitaal. Hierdoor kunnen mensen onder andere thuis stemmen, waardoor de mensen die geen zin hebben om naar het stembureau te gaan toch thuis kunnen stemmen, waardoor er meer gestemd zal gaan worden. Ook kan er een app worden gemaakt waarmee je op verschillende manieren, zoals bellen, berichten sturen of zelfs facetimen, kunt communiceren met verschillende partijleden om zo meer informatie te krijgen over hun standpunten en ook tips geven aan de politici. Hierdoor kun je nog goed over je keuze nadenken en laat je je ook nog eens horen bij de politici!

Ook lijkt het me slim om een leugendetector te gaan gebruiken bij verkiezingen, zodat de mensen weten wanneer een politicus liegt en wanneer niet, om zo niet valse beloftes voor te krijgen geschoteld. Zo krijgen mensen meer vertrouwen in de politieke partijen en dit helpt mensen het vertrouwen te behouden in de vertrouwenswaardigheid van de politiek. ■

naam Loek van de Camp (16 jaar)
school Het Hooghuis
 Mondriaan College Oss (4 Havo)

Toekomstplannen na middelbare school?

Het liefst ga ik de opleiding communication media design doen. Of als het kan verhuis ik graag weer naar het buitenland, het liefst naar Amerika.

Hobby's?

Hockey, skiën, en het bezig zijn met designen en editen.

Bucketlist?

Graag zou ik later willen tour-skiën en op plekken komen waar anders niemand zou komen.

Verkiezingstoernooi

Niet iedereen is even enthousiast over het huidige systeem van verkiezingen. Burgers klagen dat ze zich niet gehoord en vertegenwoordigd voelen door 'Den Haag': eens in de vier jaar stemmen (met potlood), en dan niets meer te zeggen hebben...? Nog geen 3% van de Nederlanders is lid van een politieke partij. Ook mag niet iedereen stemmen: daar moet je op z'n minst achttien voor zijn. En is Nederland nog wel regeerbaar, met zoveel partijen in het parlement, met bovendien geregeld afsplitsingen? Dit is wat er zich nu afspeelt, en we gaan kijken wat er zou kunnen veranderen en wat ik verwacht dat er gaat veranderen.

Om te beginnen, wat ik denk dat de mensen als eerste willen veranderen is dat het allemaal met computers gaat. Ik ben hier op tegen en denk dat dit nog niet mogelijk is en dit komt door alle hackers die er lopen. En de technologie is nog lang niet zo ver dat dat allemaal is tegen te houden. Al denk ik dat er over 100 jaar wel computers zullen zijn die specifiek voor het stemmen zijn, deze computers zullen niet te hacken zijn en wordt het ons ook al makkelijker gemaakt omdat de stemmen automatisch worden geteld en hierin

kan niet gefraudeerd worden. Daarnaast denk ik dat over 100 jaar er ook veel is veranderd in de scholen, namelijk dat er vrij vroeg veel informatie wordt gegeven aan de kinderen over de politiek, de politieke partijen en hoe het allemaal in zijn werk gaat. Door deze actie denk ik dat je al stemrecht gaat krijgen vanaf je 16e. Ook denk ik dat er over 100 jaar niet meer zo veel politieke partijen

'Het is mogelijk dat er over 100 jaar geen verkiezingen meer zijn'

zullen zijn, ik denk dat je over 100 jaar een partij die links is, een partij die rechts is en een middenpartij hebt. Hierdoor wordt het een stuk gemakkelijker voor de kiezer om te stemmen.

Naast het stemmen denk ik dat het ook mogelijk kan zijn dat er over 100 jaar geen verkiezingen meer zullen zijn. De president zal worden gekozen door een verkiezingstoernooi, door deze methode weet je zeker dat je goede kandidaten

hebt. Er wordt niet alleen getest op kennis, maar ook op andere eigenschappen zoals leiderschap of stressbestendigheid. Het verkiezingstoernooi zou net zoals in de Champions League beginnen in een poule-fase. In deze poule-fase beginnen we met een kennistest. Deze test ziet er als volgt uit: in de test zijn er 100 vragen die onderverdeeld zijn in drie onderwerpen. Het eerste onderwerp is geschiedenis. Dit is belangrijk omdat de presidentskandidaten kennis moeten hebben over de geschiedenis van hun land, waardoor we kunnen leren van onze fouten. Het

'Blijft het ouderwets met stembussen of gaat het met computers gebeuren?'

tweede onderwerp zal gaan over politieke kennis, bijvoorbeeld de verschillende ideologieën. Als derde onderwerp zullen de vragen gaan over het wereldbeeld. Dit is belangrijk omdat de president de relaties met het buitenland moet onderhouden en het belangrijk is om te weten hoe de situatie in het buitenland is.

De vier kandidaten met de hoogste scores zullen doorgaan naar de halve finale waar het leider-

schap en stressbestendigheid worden getest. Dit zal allemaal getest worden door de vier kandidaten op een onbewoond eiland te droppen samen met willekeurig geselecteerde mensen. Elke kandidaat wordt leider over de groep die ze krijgen op het eiland.

De kandidaten moeten voor de groep zorgen, dit houdt in voor eten zorgen, maar vooral ook voor rust en vrede. Na twee maanden wordt er gekeken (o.a. als de kandidaat nog niet heeft opgegeven) naar wat de willekeurig geselecteerde mensen vonden van hun leiders door middel van een enquête. De twee beste kandidaten gaan door naar de finale. In de finale mag iedereen stemmen die stemrecht heeft. Dit stemrecht krijg je door een basistest door te komen waarin je wordt getoetst op je kennis van de politiek.

De winnaar van die verkiezingen is dan president voor 15 jaar. Deze periode is voor 15 jaar lang omdat we door het verkiezingstoernooi de perfecte president hebben gevonden. Na 15 jaar regeren mag de president niet opnieuw mee doen aan het toernooi.

Dus kortom denk ik dat het over 100 jaar alle kanten op kan gaan, persoonlijk stem ik voor het verkiezingstoernooi omdat je er dan zeker van bent dat je een goede president hebt die weet wat hij doet. En blijft het ouderwets met de stembussen of gaat het allemaal met computers gebeuren? We zullen het weten over 100 jaar. ■

naam Joes van de Wijngaard (15 jaar)
school Het Hooghuis
 Mondriaan College Oss (4 Havo)

Toekomstplannen na middelbare school?

Ik weet nog niet wat ik echt wil doen met mijn toekomst, maar ik denk iets in de accountancy.

Hobby's?

Voetballen en sporten, en af en toe playstationen.

Wat staat er bovenaan je bucketlist?

Bovenaan mijn bucketlist staat het bezoeken van een wedstrijd van Arsenal in het Emirates Stadium, wat ik volgend jaar ga doen.

Goede argumenten om te stemmen

In 1917 is het algemeen Nederlands kiesrecht ingevoerd. Dit bestaat dus al meer dan honderd jaar. In 1917 mochten alleen mannen stemmen vanaf 25 jaar en twee jaar later pas de vrouwen. Dit is nu allemaal anders maar nog steeds vinden we dat er nog dingen moeten verbeteren tijdens de verkiezingen. Ik vind bijvoorbeeld dat het kiesrecht verlaagd moet worden naar 16 jaar.

Ik heb nog meer van zulke ideeën die ik in de onderstaande tekst ga uitleggen en waar ik mijn mening over ga geven. Ik ga ook uitleggen hoe dit veranderd kan worden en hoe dit dan uitgevoerd zou kunnen worden.

Ik ben van mening dat er elke maand op middelbare scholen minimaal één uur voorlichting moet komen over de politiek in Nederland. Dit kan gebeuren door mensen die er veel verstand van hebben zonder echte voorkeur van een politieke partij te hebben zodat kinderen een goede algemene kennis over de politiek in Nederland krijgen. Maar dit kan ook gebeuren door mensen die werkzaam zijn voor een politieke partij waar

ze voorlichting over kunnen geven. Hierdoor kunnen kinderen ook een indruk krijgen over een politieke partij. Als je van verschillende politieke partijen iemand laat komen dan krijgen kinderen een goede indruk en dus al op vroegere leeftijd een voorkeur voor een politieke partij. Wat ook nog zou kunnen gebeuren is dat we een verplicht schoolvak maken over de politiek. Dit kan bijvoorbeeld een lesuur in de week gegeven worden. Bij dit vak heb je geen vaste leraar nodig maar kan iedere week iemand anders die werkzaam is in de politiek een uur praten over de politiek in het algemeen of de partij waarin hij of zij werkzaam is. Dit vak zou bijv. politieke vormgeving kunnen gaan heten.

Als je dit doet kun je ook meteen het kiesrecht verlagen naar 16 jaar. Kinderen hebben dan door de voorlichting op de middelbare school meer kennis over de politiek en kunnen dus zelf een keuze maken op jongere leeftijd. De keuzes die in de politiek gemaakt worden hebben voor 80-jarigen weinig zin meer want die zitten meestal in de laatste jaren van hun leven. Maar de beslissingen die nu in de politiek worden gemaakt hebben de meeste invloed op de jongere

generatie van onder de 18 jaar, want deze kinderen moeten met de gemaakte beslissingen nog het langst leven. Waarom mogen 80-jarigen dan wel stemmen terwijl het voor hun vrijwel geen nut meer heeft omdat ze aan hun laatste jaren bezig zijn? En waarom mogen 16-jarigen dan niet stemmen als de politieke beslissingen het langst voor hun gelden? Ik vind wel dat 80-jarigen mogen blijven stemmen maar dan moeten 16-jarigen ook kunnen stemmen. Mogen 16-jarigen dit niet dan vind ik dat 80-jarigen hier ook geen recht op hebben.

Ook vind ik dat mensen verplicht elke 8 jaar een kennistest over de Nederlandse politiek moeten maken. Dit is om te kijken of de mensen nog wel voldoende kennis hebben om te mogen stemmen. Want als deze mensen niet voldoende kennis hebben dan stemmen ze maar op een partij zonder hier echte redenen voor te hebben. Ook de mensen die 18 zijn moeten bij de eerstvolgende verkiezingen ook een kennistest maken om te kijken of ze genoeg kennis hebben om te stemmen. Als je voor deze kennistest zakt dan mag je vier jaar later tijdens de volgende verkiezingen deze test opnieuw maken. Deze test is ook een reden om het kiesrecht te verlagen naar 16 jaar want als deze kinderen dan alsnog niet genoeg kennis hebben (wat kan blijken uit de kennistest) dan mogen ze alsnog niet stemmen. Je kunt deze kinderen dan dus alleen laten stemmen als ze genoeg kennis hebben.

Mijn laatste idee is dat tijdens het stemmen de stemmers op hun blaadje een argument moeten opschrijven waarom ze voor deze partij zijn en voor deze kiezen. Dit voorkomt net als bij mijn vorige idee dat mensen zomaar wat gaan stemmen zonder een echte reden hiervoor te hebben. Hierdoor zullen mensen zich meer gaan verdiepen in de politiek omdat ze toch met een goed argument moeten komen. Hierdoor verandert mogelijk de keuze van de kiezer of zorgt het er juist voor dat de kiezer op zijn huidige partij blijft stemmen. Mensen krijgen dus betere kennis en

'Ik vind dat 80-jarigen mogen blijven stemmen, als 16-jarigen ook mogen stemmen'

zo krijg je waarschijnlijk eerlijkere verkiezingen. Uit de bovenstaande argumenten kun je wel opmaken dat ik niet heel positief ben over het huidige kiesrecht en kiesstelsel. Ik heb naar mijn mening veel verbeterpunten die de overheid zou kunnen invoeren en uitvoeren waardoor we betere en eerlijkere verkiezingen krijgen. Dus op naar een nog democratischere en eerlijkere verkiezing! ■

naam Anne Sohier (16 jaar)
school Het Hooghuis
 Mondriaan College Oss (4 Havo)

Toekomstplannen na middelbare school?

Ik wil een HBO opleiding gaan doen, liefst in Utrecht. Ik heb echter nog geen idee wat.

Hobby's?

Onder andere tennissen en pianospelen. Verder vind ik het supergezellig om op stap te gaan en onder de mensen te zijn. Ik ga graag naar leuke steden, zoals Utrecht, Amsterdam en Rotterdam.

Bucketlist?

Ik ben eigenlijk een heel tevreden mens. Als ik toch iets moet kiezen, dan is het een wereldreis maken. Het lijkt me superleuk om nieuwe culturen te ontdekken en nieuwe mensen te ontmoeten.

De jeugd is de toekomst

Bij onze geboorte hoeven we nergens over na te denken, onze hele jeugd hebben we nog niet echt verantwoordelijkheden. Maar dan opeens worden we 18 en zijn we 'volwassen'. We moeten belasting gaan betalen en krijgen veel meer verantwoordelijkheden. Onder andere mogen we gaan stemmen.

Vanaf 1917 kregen alle mannen vanaf vijftientig jaar kiesrecht en gelukkig in 1919 vrouwen ook. Maar wat doen we in de jaren dat we nog geen achttien zijn?

Juist op jonge leeftijd hebben we nog een hele creatieve en vooral vrije gedachtegang. Dit betekent natuurlijk niet dat zodra je achttien wordt, je geen vrije of creatieve gedachtegang meer hebt. Maar je krijgt wel meer met de overheid te maken en je wordt beïnvloed door verschillende factoren zoals werk, studie, je toekomst en geld. Door al die factoren en invloeden kun je met het stemmen op een politieke partij iets anders stemmen dan je zonder al die factoren zou doen. Ik vind dat het kiessysteem en de minimumleeftijd om te stemmen nu veel te verouderd is en ik wil dat daar over honderd jaar verandering

in is gekomen. Die verandering houdt in dat de jeugd over 100 jaar een veel actievere rol heeft gekregen in de politiek. Want de jeugd heeft een hele frisse blik op de wereld en het land. Door de jeugd meer inspraak te geven in de politiek komen we met hele andere oplossingen waar we nu nooit op zouden zijn gekomen. Zo is het over honderd jaar heel gewoon als er regelmatig digi-

'Door de technische mogelijkheden wordt participeren in de politiek een eitje!'

tale referenda zijn. Ook de Kamerverkiezingen, gemeenteraad en Provinciale Staten verkiezingen worden via de technologie die dan beschikbaar is gehouden. De jeugd mag hier natuurlijk ook in meestemmen. Die referenda worden niet meer op papier ingevuld maar dit kunnen mensen op elk moment en op elke plaats via hun holografische device doen waarop ze zich kunnen identificeren door een irisscan te doen. Op deze manier is het systeem ook gelijk minder fraudegevoelig.

Op dit moment kun je in Nederland eens in de vier jaar stemmen voor de gemeenteraad, Tweede Kamerverkiezingen en de Provinciale Staten. Dat gaat ook veranderen. Over honderd jaar zijn verkiezingen nog steeds om de vier jaar, maar zijn burgers zoals ik hiervoor beschreven heb, heel anders betrokken bij politieke beslissingen.

Er is dan een app op hun holografische devices waarin burgers wekelijks kunnen zien wat de politieke vraagstukken en kamervoorstellen zijn. Ze kunnen dan bij elk vraagstuk en voorstel aangeven of ze voor of tegen zijn en ze kunnen hun mening er over geven.

Jongeren vanaf de middelbare school mogen meestemmen. Dit is zo omdat over honderd jaar kinderen al op de basisschool les en informatie krijgen over de politiek, zodat ze op de middelbare school hier al genoeg kennis over beschikken en dus goed genoeg voorbereid zijn om hier hun mening over te geven en keuzes in te maken.

Ik denk dat over honderd jaar het kiesstelsel veel jeugdiger is. Tenslotte is in Nederland gelijkwaardigheid het belangrijkste grondrecht. Wij zijn allemaal gelijk en dus ook jongere mensen. Als we nu kijken naar onze politieke partijen, bestaan die vooral uit oudere mensen. Over honderd jaar zullen de politieke partijen ook bestaan uit meer jongeren. Jongeren hoeven namelijk nog niet na te denken over hoe een politieke partij hun financiën kan beïnvloeden, maar kunnen bijvoorbeeld

zeggen 'het milieu is een groot probleem waar nu iets aan gedaan moet worden, deze partij heeft grote plannen om het milieu te verbeteren, dus stem ik hier op.' Dus mogen jongeren zich vanaf de middelbare school aansluiten bij een politieke partij naar keuze. Ook mogen ze zelf een politieke partij oprichten.

Mijn conclusie ten aanzien van het kiesstelsel over honderd jaar is dus dat de jeugd actief betrokken is bij de politiek en het daarmee veel meer voor het zeggen heeft want ze hebben cre-

'Ik denk dat over 100 jaar het kiesstelsel veel jeugdiger is'

atieve en frisse ideeën en hebben dus een hele andere kijk op de wereld.

Door de technologische mogelijkheden die dan beschikbaar zijn wordt actief participeren in de politiek een eitje! ■

naam Najlaâ Azdad (18 jaar)
school Stedelijk gymnasium Leiden (5e klas)

Toekomstplannen na middelbare school?

Ik hoop dat ik in de toekomst een studie vind die mij aanspreekt en dat ik die studie succesvol afrond. Ook hoop ik natuurlijk met die studie een goede baan te kunnen vinden.

Hobby's?

Lezen, bakken en, zoals elke tiener, netflixen ;-)

Bucketlist?

Ik ben al van kleins af aan een Feyenoorder, maar heb nog nooit een klassieker live in de Kuip meegemaakt. Dat wil ik graag een keer meemaken.

Waarom kiezen als het allebei kan?

Afgelopen jaar mocht ik voor het eerst mijn stem uitbrengen voor een partij bij de landelijke verkiezingen. Gemotiveerd zocht ik zoveel mogelijk informatie op over de partijen en uiteindelijk had ik mijn keuze gemaakt. Ik voelde me voldaan want ik wist op welke partij ik ging stemmen, maar toen besepte ik opeens dat ik ook nog moest kijken naar welke persoon mijn stem eigenlijk zou gaan.

Opnieuw raadpleegde ik Google. Voordat ik het wist was ik ook naar kandidaten van andere partijen aan het kijken en kwam ik eigenlijk tot de conclusie dat ik me veel meer aangetrokken voelde tot die kandidaten, dan tot de kandidaten van de partij waar mijn stem in eerste instantie naar toe zou gaan.

Hoe kon dit? Voor een paar seconden voelde ik me gemanipuleerd, want men doet het lijken alsof ik op een abstract iets stem: een partij. Terwijl ik in werkelijkheid op een persoon stem,

diegene gaat de partij namelijk vertegenwoordigen dóór mijn stem.

Toen ik dus, door me verdiept te hebben in de kandidaten, besloot op een andere partij te stem-

'Voordat ik het wist was ik naar kandidaten van andere partijen aan het kijken'

men, stuitte ik weer op een probleem: de kandidaat die mij aansprak stond op nummer 25 op de lijst, terwijl ik wist dat de desbetreffende partij gemiddeld 18 zetels krijgt. Wie heeft voor deze volgorde gekozen? Ik, de stemmer, niet. Weer voelde ik me gemanipuleerd, de mens is namelijk geneigd om op de hoogste te stemmen. De kans dat mijn kandidaat met voorkeursstemmen toch in de Tweede Kamer terecht kwam was dus nihil.

Ik zocht naar mogelijke oplossingen voor dit dilemma en kwam al gauw op het Tweestemmenstelsel uit, dit sprak mij erg aan. Bij dit stelsel worden de zetels deels via evenredige vertegenwoordiging en deels via een meerderheidsstelsel verdeeld. Dit betekent dus dat je als kiezer twee stemmen kunt uitbrengen: één op de landelijke lijst van een politieke partij en één op een districtskandidaat. Dit resulteert in meer invloed op wie in de Tweede Kamer terecht komt, waardoor je als kiezer meer betrokken bent. Ook zorgt de combinatie ervoor dat kleine partijen nog steeds

'Ik zocht naar mogelijke oplossingen en kwam op het Tweestemmenstelsel uit'

een reële kans hebben op vertegenwoordiging en dus niet worden buitengesloten. Een soortgelijk stelsel wordt in Duitsland al sinds 1953 gehanteerd en werkt heel goed. Tot mijn verbazing werd dit kiesstelsel in Nederland al eerder voorgesteld door het kabinet-Balkenende II, minister De Graaf om specifiek te zijn. Hij diende dit voorstel in omdat ook hij een probleem zag wat betreft de band tussen kiezers en gekozenen en hij wilde deze versterken door

de helft van de Tweede Kamer in districten gekozen te laten worden. De kandidaten die in een district de meeste stemmen hadden gekregen zouden direct namens hun partij in de Tweede Kamer komen, hierbij zou mogelijk een bepaalde kiesdrempel gehanteerd worden. Op die manier komen dus 75 direct door het volk gekozen politici in de Tweede Kamer. Toentertijd werd dit model door de PvdA, CDA en VVD overwogen, alleen waren de partijen het niet eens met in hoeveel districten Nederland verdeeld zou moeten worden. De PvdA dacht aan 75 enkelvoudige districten, terwijl minister De Graaf eerder aan 20 meervoudige districten dacht, met 5-6 zetels per district. Mij lijkt dit praktischer, aangezien het anders weer te verdeeld gaat worden en op deze manier kunnen districtsvertegenwoordigers van meerdere partijen per district een zetel krijgen.

Je vraagt je nu waarschijnlijk af waarom er niets met dit voorstel is gedaan. In de tijd van dit voorstel waren er veel andere problemen, onder andere de paascrisis. Door deze omstandigheden trad minister De Graaf af, hiermee werd ook dit voorstel ingetrokken. Naar mijn mening is dit plan weggegooid, terwijl het serieus potentie had. Daarom raad ik de Eerste en Tweede Kamer aan om opnieuw, aandachtig, naar dit model te kijken. ■

naam Wieke van Heteren (16 jaar)
school Christelijk Gymnasium Sorghvliet
 Den Haag (4e klas)

Toekomstplannen na middelbare school?

Ik wil eerst een tussenjaar nemen. Na het tussenjaar wil ik graag gaan studeren in Scandinavië, ik denk International Business.

Hobby's?

Hockeyen en gitaar spelen.

Bucketlist?

Bovenaan mijn bucketlist staan een rolletje in een film of serie spelen, of naar Coachella gaan.

Verkiezingen in twee rondes

In het huidige verkiezingssysteem hebben de burgers van Nederland eens in de vier jaar de kans op een beetje invloed op de Nederlandse politiek. Veel mensen hebben het gevoel dat hun stem niet het verschil maakt. Als er op een partij wordt gestemd, wordt er niet altijd rekening mee gehouden welke coalitie daarbij

zou kunnen worden gevormd, en misschien is die coalitie totaal niet gewenst. Doordat er zoveel partijen zijn voelen sommige mensen zich genoodzaakt te stemmen voor een grote partij, omdat stemmen op een kleine partij al helemaal geen zin heeft, denken ze. De grote hoeveelheid partijen zorgt ervoor dat er veel partijen nodig zijn voor een coalitie, waardoor belangen van een partij steeds minder kunnen worden waargemaakt vanwege de andere partijen en in een coalitie.

Hoe kan het worden opgelost? Een groot probleem is dus de grote hoeveelheid partijen, de oplossing die ik daarvoor het beste vind is een systeem met twee rondes. In de eerste ronde mogen mensen stemmen op alle partijen, de beste zes partijen daarvan gaan naar ronde twee. In ronde twee begint de echte strijd tussen de zes partijen, met debatten, interviews en natuurlijk veel promotie. Vervolgens kunnen de burgers

opnieuw stemmen op hun favoriete partij, op die manier zijn de coalities minder groot en is het voor de burgers duidelijker wat er nou allemaal gaat gebeuren in Nederland. Tussen de eerste ronde en de tweede ronde zit één maand, zodat het volk niet meer vergeet wat het verschil tussen de partijen nou was en om betrokken te blijven. In de Tweede Kamer zullen dus alleen die zes partijen van de tweede ronde zitten.

Als er een coalitie moet worden gevormd, moeten er een linkse en rechtse partij in zitten, zo is heel Nederland vertegenwoordigd. De macht ligt dan bij de partij die heeft gewonnen en die heeft vetorecht. De coalitiepartij die daarbij aansluit heeft macht naar de verhouding van de stemmen tussen de hoofdpartij en die coalitiepartij. Maar als de hoofdpartij zijn vetorecht misbruikt, zal er dus op die partij minder gestemd worden bij de volgende verkiezingen. Als het volk geen vertrouwen meer heeft in het kabinet, kan het volk een amendement van wantrouwen inzetten, als meer dan de helft van het volk die tekent, heeft de hoofdpartij dertig dagen om het vertrouwen terug te winnen door bijvoorbeeld een andere partijleider aan te wijzen. Na die dertig dagen moeten mensen naar de stembus, als nog steeds meer dan vijftig procent er geen vertrouwen in heeft, moet het kabinet weg. Dan volgen er weer

nieuwe verkiezingen met twee stemrondes. Zo heeft het volk veel meer in handen hoe het kabinet eruitziet.

Verder moet er een advies app komen van de overheid, op die app komen keuzes die het parlement op dat moment moet maken. De burgers kunnen dan stemmen op wat zij vinden wat er moet gebeuren, het parlement kan er rekening mee houden, maar het is niet bindend. Elke burger mag één keer stemmen, en om te mogen stemmen moet je eerst een quiz foutloos maken. Die quiz mag zo vaak als nodig opnieuw gemaakt worden, zodat ook mensen die minder snel leren hun stemrecht kunnen houden en tegelijkertijd zorgt het ervoor dat mensen die er geen verstand van hebben of naïef zijn niet kunnen stemmen. De app laat ook zien wat welke partij uiteindelijk heeft gestemd over dat standpunt, zodat de burgers ook weten wat hun partij nou doet in de Kamer. Het stemmen is verbonden met je paspoort, zodat mensen niet twee keer kunnen stemmen.

Door dit verkiezingssysteem zullen mensen eerder op een kleinere partij die het meest past bij hun ideeën stemmen, omdat ze niet bang hoeven te zijn dat daardoor meteen een partij waar ze echt tegen zijn de macht krijgt. Doordat er een ronde twee is met zes partijen is het veel duidelijker wie er nou de macht kan gaan grijpen. De debatten zijn voor het volk beter te begrijpen, omdat er minder partijen zijn. Door het coalitiesysteem, kan de burger gerust stemmen op de fa-

voriete partij aan de linkerkant of de rechterkant, omdat er geen tweestrijd kan vormen en mensen dus niet 'dan maar' op een partij stemmen. De app zal de mensen die graag betrokken zijn bij de politiek de kans geven hun zegje te geven. Deze app is niet verplicht, dat geeft de mensen vrijheid om te kiezen hoeveel zij doen met de politiek. De app zorgt ervoor dat de Tweede Kamer een indicatie krijgt van wat de burgers die het boeit ervan vinden. Hiermee kunnen ze hun standpunt verdedigen of een standpunt bestrijden. Het voordeel voor de Kamerleden is dat de partijen die niet

'Om te mogen stemmen moet je eerst een quiz foutloos maken'

door de eerste ronde zijn gekomen niet doelloos in de oppositie zullen zitten voor vier jaar. Oftewel, het komt er op neer dat dit systeem voor de partijen, zowel grote partijen als kleine partijen, en voor de burgers veel fijner is. Burgers hebben meer invloed in de politiek en worden beter vertegenwoordigd, een partij in de Kamer heeft meer macht en een partij die niet door de eerste ronde is gekomen hoeft zijn tijd niet te verspillen voor de komende vier jaar. ■

naam Rina Engel (16 jaar)
school Berlage Lyceum Amsterdam
 (4 VWO)

Toekomstplannen na middelbare school?

Ik zou graag geneeskunde willen studeren, omdat mijn huidige toekomstplan is om chirurg te worden.

Hobby's?

Afspreken met vriendinnen. Ook zit ik op roeien en karate, en lees ik graag.

Bucketlist?

Bovenaan mijn bucketlist staat 'heel veel reizen' omdat er nog zo veel mooie plekken zijn waar ik nog niet ben geweest.

Elke persoon telt- en stemt

Je bent geboren en getogen in Nederland. Je weet dat je een GroenLinks stemmer bent omdat je vroeger als kind al wilde dat er meer groen in de stad kwam en er iets werd gedaan aan de plastic soep. Nog steeds 10 jaar later sta je als een rots achter GroenLinks.

Ook al is de situatie nu anders, de standpunten van GroenLinks over de studentenhuisvesting, discriminatie en schone energie zijn nog steeds jouw aandachtspunten. Het enige probleem is dat je in jouw land niet kan meebeslissen over de toekomst van jouw land omdat je geen Nederlandse staatsburger bent. Dit komt door het feit dat allebei je ouders niet Nederlands zijn of je niet in Nederland bent geboren. Mijn mening is dat elke inwoner van Nederland zou moeten kunnen stemmen bij de landelijke verkiezingen en ik vind dat er iets moet veranderen in het kiessysteem dat al sinds de grondwetsherziening van 1917 geldt, deze is dus al iets meer dan honderd jaar van toepassing.

Daarom vind ik dat dit stelsel niet meer past bij de huidige samenleving. Door ook een sterker EU-'burgerschapgevoel' en de verdragen van Schengen met vrije grenzen zouden wij op landelijk gebied ook wat anders met ons

kiesstelsel om moeten kunnen gaan. Verondersteld wordt dat 'een inwoner van Nederland' elke in Nederland levende persoon is. Deze moet wel geregistreerd zijn in een gemeente, anders zouden toeristen en backpackers ook meetellen. Deze wonen wel voor een tijdje in Nederland, maar niet lang genoeg om zich inwoner van Nederland te noemen. Ook

'De niet-Nederlandse inwoner betaalt belastingen en investeert dus ook in het land'

hebben deze personen niet erg baat bij de beslissingen die de Tweede Kamer maakt, behalve wellicht bij vraagstukken over toerisme. Met de landelijke verkiezingen worden de Tweede Kamerverkiezingen bedoeld die elke 4 jaar worden gehouden. Tijdens deze verkiezingen wordt een nieuwe regering gekozen. Alle Nederlanders van 18 jaar of ouder zijn kiesgerechtigd en mogen dus meebeslissen over de toekomst van het land.

Ten eerste vind ik dat als men al mag stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen, waarbij de gemeenteraad van een gemeente wordt gekozen, die mijns inziens nog veel directer invloed op je omgeving heeft, men dan zeker ook bij de landelijke verkiezingen zou moeten kunnen gaan stemmen. Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen mogen namelijk personen met de nationaliteit van een ander EU-land stemmen, evenals personen met een geldige verblijfsvergunning, indien deze al 5 jaar legaal in Nederland wonen. Bovendien moeten deze personen net zoals iemand met een Nederlandse nationaliteit 18 jaar of ouder zijn en wonen in een Nederlandse gemeente. Concluderend moet je dus het Nederlandse staatsburgerschap hebben om landelijk te kunnen kiezen.

Bovendien ben ik van mening dat elke inwoner van Nederland sowieso zou mogen stemmen tijdens de landelijke verkiezingen omdat de ontwikkelingen in Nederland ook invloed hebben op deze niet-Nederlandse burgers. Stel dat er een wetsvoorstel is gemaakt dat gaat over de woonkosten. Deze wet heeft dan niet alleen een effect op de Nederlandse inwoner, maar deze heeft ook invloed op de leefomstandigheden van andere nationaliteiten. Ook als er zelfs maar een kleine verandering in een wet wordt gemaakt zou deze grote invloed op hen kunnen hebben. Maar zij kunnen hier niets tegen doen omdat zij niet mogen stemmen.

Tot slot vind ik dat als een persoon in Nederland belasting betaalt en dus geld geeft aan het land waarin hij of zij woont, dat deze persoon dan het recht moet hebben om te stemmen. Zo kan deze persoon dan ook voor een deel meebeslissen wat er met dit geld gebeurt. Als er bijvoorbeeld een partij is die meer geld wil geven aan de zorg en ouderen en dit overeenkomt met de mening van de belastingbetaler zou deze indirect kunnen beslissen waar zijn of haar belastinggeld naartoe stroomt door voor deze partij te stemmen. Bovendien betaalt iedere inwoner van Nederland

'Ik zou het erg fijn vinden als ik ook zou mogen stemmen, net zoals mijn Nederlandse vrienden'

sociale belasting, waarmee werknemersverzekeringen, ziektekosten en WW-uitkeringen worden betaald. Deze belastingen betaalt ook de niet-Nederlandse als inwoner van Nederland. Dus investeert deze ook in het land en zijn economie en mensen.

Als iedereen in Nederland zou mogen stemmen bij de landelijke verkiezingen dan zou elke inwoner meetellen en een beetje meer gelijkstelling

ervaren. Dit zou ten goede komen aan de politiek die hiermee alle mensen beter zou vertegenwoordigen en niet alleen de inwoners met de Nederlandse nationaliteit. De politiek zou een meer realistische weerspiegeling geven van de samenleving. Om terug te komen op de stelling: 'Elke inwoner van Nederland zou moeten kunnen stemmen tijdens de landelijke verkiezingen', vind ik dat elke inwoner het recht heeft op stemrecht omdat de politici in Den Haag beslissingen nemen over de toekomst van het land en zo ook over de toekomst van de individuele inwoner. Dit staat los van mijn mening dat iedere belastingbetaler in Nederland het recht heeft om mee te bepalen waarvoor dit geld wordt besteed.

Ikzelf als Duitse ben hier geboren en getogen en vind het erg jammer dat ik later niet zou mogen stemmen bij de landelijke verkiezingen. Ook als er in de klas over de verkiezingen wordt gesproken voelt het voor mij vreemd, omdat ik wel kan zeggen welk verkiezingsprogramma mij beter aanspreekt, maar uitbrengen kan ik mijn stem niet. Ik zou het erg fijn vinden als ik ook zou mogen stemmen net zoals mijn Nederlandse vrienden. Zo zou ik dan toch mijn stem kunnen laten horen voor mijn land. Het land waar ik erg trots op ben. ■

Colofon

Eindredactie

Heleen Hörmann en Marjolein Walsmit-Brouwer, Kiesraad

Ontwerp omslag en binnenwerk

John Back, Censuur

Drukwerk

Xerox OB7

© Kiesraad 2018

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Kiesraad.

KIESRAAD

